

XII. Dr.TORÓ LÁSZLÓ TALENTUM ORSZÁGOS VERSENY/ Döntő/ 2026. március. 7

CONCURSUL NAȚIONAL „TALENTUM dr.TORÓ LÁSZLÓ” – ediția a XII-a – 7 martie 2026

Tantárgy/ Disciplina: Kémia/Chimie

Osztály/ Clasa: X

- Minden tétel kötelező. / Toate subiectele sunt obligatorii.
- Hivatalból 10 pont jár. / Se acordă 10 puncte din oficiu.

I-es TÉTEL

5 PONT

Képletfelismerés

Állapítsd meg a következő vegyi képletek mely szánhidrogéncsoporthoz tartoznak (alkán, alkén, alkin), ha nem vesszük figyelembe a cikloalánokat és alkadiéneket.

1. C_5H_8
2. $C_{10}H_{20}$
3. C_4H_8
4. C_6H_{14}
5. C_5H_{12}

II-es TÉTEL

30 PONT

Egyszeres választás

1. Melyik szénhidrogén reagál nátriummal?

- a) etán
- b) etén
- c) etin
- d) ciklopentán

2. Melyik vegyület tartozik az alkadiének közé?

- a) $CH_2=CH-CH_3$
- b) $CH_2=CH-CH=CH_2$
- c) $CH\equiv C-CH_3$
- d) $CH_3-CH_2-CH_3$

3. Melyiknek a legnagyobb a forráspontja?

Tantárgy/Disciplina: Kémia/Chimie

Osztály/ Clasa: X

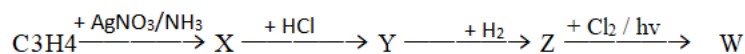
- a) neopentán
b) pentán
c) izopentán
d) bután
4. Melyik vegyület reagál ammóniás ezüst-nitrát oldattal?
a) etán
b) etén
c) etin
d) benzol
5. Hány π kötés van az etin molekulában?
a) 1
b) 2
c) 3
d) 0
6. Melyik szénhidrogén cikloalkán?
a) C_6H_{14}
b) C_6H_{12}
c) C_6H_{10}
d) C_6H_6
7. Melyik pár homológ tag?
a) etán és etén
b) propán és bután
c) etin és etén
d) ciklopentán és pentán
8. Melyiknek a legkisebb a moláris tömege?
a) etán
b) propán
c) bután
d) pentán
9. Melyik vegyület izomerje a pentánnak?
a) 2-metil-bután
b) 2,3-dimetil-bután
c) 3-metil-hexán
d) 2-metil-propán
10. Melyik vegyület képes 2 mol hidrogént addíciónálni?

- a) etén
- b) ciklopropán
- c) propán
- d) etin

III-as TÉTEL**10 PONT****Reakciók**

Írd le a reakciókat és nevezd meg az X, Y, Z, W vegyületeket.

IV-es TÉTEL**45 PONT****Számolós feladatok**

1. Egy szerves vegyület 39,6% szenet, 7,7% hidrogént tartalmaz. Mi az anyag összegképlete, ha molekulájában 6 oxigénatom van. ($A_{\text{C}}=12$, $A_{\text{H}}=1$, $A_{\text{O}}=16$)
10 pont
2. 0,5 liter (normál körülmények között nyert) gázállapotú alként fölös brómosvízzel reagáltatunk és 4,51 g addíciós terméket nyerünk. Mi az alkén összegképlete? ($A_{\text{C}}=12$, $A_{\text{H}}=1$, $A_{\text{Br}}=160$)
15 pont
3. 200 cm³ 0,789 g/cm³ sűrűségű etanolt melegen fölös kénsavval kezelünk. Mennyi etént kapunk, ha a reakció hozama 60%-os? Milyen térfogatú levegő szükséges az így nyert etén teljes elégetéséhez, ha tudjuk, hogy a levegő 21% O₂-t tartalmaz? (A gázok térfogatát normál körülmények között mérjük, a levegő oxigéntartalma 21%, $A_{\text{C}}=12$, $A_{\text{H}}=1$, $A_{\text{O}}=16$, $V_{\text{M}}=22,4$ L/mól)
20 pont